

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS PANEVĖŽIO APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2025 m. sausio 29 d. Nr. 21RE4-18 (AG4-206/21-2024)
Panevėžys

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Panevėžio apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Astos Povilonienės, Vestos Šliogerytės (posėdžio pirmininkė) ir Karinės Zavgorodnajos (pranešėja),

rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo X.Y. skundą atsakovei Aukštaitijos saugomų teritorijų direkcijai dėl sprendimų panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

pareiškėjas X. Y. Komisijai paduotu skundu prašo: 1) panaikinti Aukštaitijos saugomų teritorijų direkcijos (toliau – Direkcija) 2024-11-22 raštą Nr. (duomenys neskelbtini) (toliau – ir Sprendimas Nr. 1) ir atsakovės 2024-11-25 raštą Nr. (duomenys neskelbtini) (toliau – Sprendimas Nr. 2); 2) įpareigoti atsakovę per administracinių ginčų komisijos nustatytą laiką priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Paaiškinio, kad pareiškėjas Direkcijai pateikė 2024-11-12 prašymą „Išduoti reikšmingumo išvadą ir pritarimą statyti laikinąjį nesudėtingą statinį valstybinės reikšmės paviršiniame vandens telkinyje“ (toliau – Prašymas), kuriuo Direkcijos prašė išduoti reikšmingumo išvadą ir pritarimą statyti lieptą, Nacionalinės žemės tarnybos (toliau – NŽT) patikėjimo teise valdomame valstybinės reikšmės paviršiniame vandens telkinyje (duomenys neskelbtini) (toliau – Ežeras), besiribojančiame su žemės sklypu Nr. (duomenys neskelbtini) (toliau – Sklypas), prie prašymo pridėjo visus Direkcijos nurodytus dokumentus. Direkcija Sprendimu Nr. 1 ir Sprendimu Nr. 2 (toliau kartu – ir Sprendimai) atsisakė teikti reikšmingumo išvadą, vadovaujantis Bendrųjų buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-03-15 nutarimu Nr. 276, (toliau – Nuostatai) I priedo 10.2 papunkčiu, kuriame numatyta kad, ežerų su menturdumblių bendrijomis buveinėse vandens telkinio pakrantės apsaugos juostoje negali būti įrengiamos poilsiavietės ir stovyklavietės, statomi kiti statiniai, nesusiję su buveinės išsaugojimo darbais.

Pareiškėjo teigimu, jis nepateikė liepto statybos projekto Direkcijai, neprašė Direkcijos išduoti reikšmingumo išvadą ir pritarimą statyti lieptą bet kokio vandens telkinio pakrantės apsaugos juostoje, nes pareiškėjas neplanuoja įrengti poilsiavietės ar stovyklavietės, statyti kitus statinius, nesusijusius su buveinės išsaugojimo darbais, todėl mano, kad Nuostatų I priedo 10.2 papunktis pareiškėjo prašymui netaikomas ir Direkcija neteisėtai neteikia reikšmingumo išvados ir pritarimo leisti statyti lieptą paviršiniame vandens telkinyje Ežere (b. l. 1).

Komisijai pateiktuose rašytiniuose paaiškinimuose (reg. data 2025-01-28, reg. Nr. 20R4-68) pareiškėjas nurodė, kad iš Direkcijos pateikto atsiliepiamo į pareiškėjo skundą turinio suprato, kad iš matininko X. Y. paruošto plano, kuriame nurodytos būsimo liepto koordinatės, Direkcija nustatė, kad viena koordinatė iš penkių patenka į SŽNS projektuojamą (nepatvirtintas projektas) pakrantės apsaugos juostą ir tą koordinatę pažymėjo priede prie Direkcijos atsiliepiamo. Pareiškėjas kreipėsi į matininką X. Y., kad jis pakoreguotų minėtą planą, siekiant patikslinti prašymą Direkcijai. Pareiškėjas taip pat pažymėjo, kad dėl minėto nesutapimo Direkcija galėjo pasiūlyti, kad pareiškėjo matininkas patikslintų pateiktą planą. Tačiau, piktybiškai aukščiau minėtų koordinatė iš viso neminėjo savo Sprendime Nr. 1 (b. l. 63-64).

Atsakovė atsiliepiamu į pareiškėjo skundą prašo atmesti jį kaip nepagrįstą. Paaiškino, kad su pateiktu pareiškėjo skundu nesutinka ir mano, kad pareiškėjo pateiktas skundas neatitinka Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (toliau – ir ABTĮ) nustatytų skundai keliamų reikalavimų. Pagal ABTĮ 24 straipsnio 2 dalį skunde turi būti nurodytas konkretus skundžiamas veiksmas (neveikimas) ar teisės aktas, jo įvykdymo (priėmimo) data (6 punktas); aplinkybės, kuriomis pareiškėjas grindžia savo reikalavimą, ir tai patvirtinantys įrodymai (7 punktas); pareiškėjo reikalavimas (8 punktas). Taip pat, netikslus ir skundo pagrindas, t. y. aiškiai nenurodant, kodėl skundžiamas raštas yra neteisėtas ir nepagrįstas, dėl ko jis turėtų būti panaikintas; nagrinėjamu atveju pareiškėjo skundo pagrindas yra išreikštas teiginiais, deklaracija, kas jį daro neaiškiu ir sunkiai suprantamu. Be to, skunde pareiškėjas teigia, kad Direkcijos atsakymas neteisėtas, tačiau iš skundo nėra aišku, kas konkrečiai neteisėta ir kokią reikalavimą pareiškėjas formuluoja.

Atsakovė atsiliepiame nurodė, jog Direkcija gavo pareiškėjo Prašymą dėl pritarimo liepto, besiribojančio su Sklypu, statybai Ežere. Atkreiptinas dėmesys, kad Ežeras patenka į „Natura 2000“ buveinių apsaugai svarbią teritoriją (duomenys neskelbtini), kurios vienas iš steigimo tikslų yra ežerų su menturdumblių bendrijomis buveinių apsauga ir tvarkymas, ir, vadovaujantis Nuostatų 1 priedo 10.2 papunkčio reikalavimais, šios buveinės vandens telkinio pakrantės apsaugos juostoje negali būti įrengiamos poilsiavietės ir stovyklavietės, statomi kiti statiniai, nesusiję su buveinės išsaugojimo darbais.

Pasak atsakovės, pareiškėjas skunde nurodo, kad Direkcijos atsisakymas patenkinti Prašymą yra neteisėtas ir teigia: 1) pareiškėjas neprašė Direkcijos pritarimo liepto statybai vandens telkinio pakrantės apsaugos juostoje (toliau – teiginys Nr. 1); 2) pareiškėjas neplanuoja įrengti poilsiavietės, stovyklavietės ir kitų statinių, nesusijusių su buveinės išsaugojimo tikslais (toliau – teiginys Nr. 2).

Direkcija nesutinka su šiais pareiškėjo argumentais, kadangi pareiškėjas kartu su Prašymu, kaip neatsiejamą Prašymo priedą, pateikė Kitos paskirties inžinerinio statinio (liepto), esančio (duomenys neskelbtini), laikino nesudėtingo statinio supaprastinto statybos projekto (toliau – Projektas) nuorašą, o skunde teigdamas, kad šio Projekto Direkcijai neteikė – klaidina Komisiją. Projekte yra pateikti liepto, kurio statybai pareiškėjas prašo Direkcijos pritarimo ir reikšmingumo išvados, duomenys: bendrieji statinio rodikliai, laikančiųjų konstrukcijų sprendiniai, o plano brėžinyje liepto vieta yra pažymėta X/Y koordinatėmis valstybinėje koordinatė sistemose. Nustatant, ar lieptas arba liepto dalis patenka į Ežero pakrantės apsaugos juostą, vadovujamasi Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos sutikimų statyti valstybinės reikšmės paviršiniuose vandens telkiniuose laikinuosius nesudėtinguosius statinius išdavimo taisyklių, patvirtintų NŽT direktoriaus 2024-01-30 įsakymu Nr. 1P-23-(1.1 E.), (toliau – Taisyklės) 5 punkte įtvirtinta nuostata, kad valstybinės reikšmės paviršinio vandens telkinio riba laikoma riba, nustatyta Georeferencinio pagrindo kadastro (toliau – GRPK) erdvinių duomenų rinkinyje. Taip pat, vadovujamasi Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001-11-07 įsakymu Nr. 540, (toliau – Tvarkos aprašas) 8 punktu, nustatant paviršinio vandens telkinio pakrantės apsaugos juostą, šios juostos išorinė riba matuojama nuo GRPK nustatytos paviršinio vandens telkinio arba jo dengiamos teritorijos ribos (kuri prilyginama vietovėje esančiai paviršinio vandens telkinio vandens paviršiaus ribai

su sausumos teritorija). Paviršinio vandens telkinio pakrantės apsaugos juostos išorinė riba suprantama kaip GRPK nustatytai paviršinio vandens telkinio arba jo dengiamos teritorijos ribai lygiagreti linija, nutolusi nuo paviršinio vandens telkinio nustatytu atstumu į sausumos pusę. GRPK erdvinių duomenų rinkinyje pažymėjus liepto kampo, besiribojančio su minėtu Sklypu, tašką pagal brėžinyje pateiktas koordinatas (duomenys neskelbtini), buvo nustatyta, kad minėtas liepto kampas patenka ne į Ežero teritoriją, o į šio Ežero pakrantės apsaugos juostą, todėl, vadovaujantis GRPK erdviniais duomenimis ir atsižvelgiant į Projekto duomenis, matyti, kad dalis minėto liepto yra planuojama statyti pakrantės apsaugos juostoje, todėl pareiškėjo teiginys Nr. 1 yra nepagrįstas ir neatitinkantis Prašymo priedų duomenų.

Atsakant į pareiškėjo teiginį Nr. 2, atsakovė paaiškino, kad pareiškėjas Prašyme nepateikė jokių duomenų, kad planuojamas statyti lieptas, besiribojantis su Sklypu, yra susijęs su buveinės išsaugojimo darbais. Atsižvelgiant į tai, planuojamas statyti lieptas priskirtinas kitų statinių, nesusijusių su buveinės išsaugojimo darbais kategorijai, ir tokių statinių statyba yra draudžiama pagal Nuostatų 1 priedo 10.2 papunktį.

Atsakovės teigimu, remiantis išdėstytomis aplinkybėmis ir argumentais matyti, kad Direkcijos Sprendimai yra pagrįsti ir teisėti, todėl juos naikinti nėra teisinio pagrindo (b. l. 24-27).

Skundas tenkintinas.

Bylos rašytiniais duomenimis nustatyta, kad pareiškėjas Prašymu Direkcijos prašė išduoti reikšmingumo išvadą ir pritarimą statyti lieptą, NŽT patikėjimo teise valdomame valstybinės reikšmės Ežere, besiribojančiame su Sklypu ir nurodė, jog atsakymą į prašymą pageidauja gauti elektroniniu paštu adresu: (duomenys neskelbtini) (b. l. 14, 28).

Atsakovė Sprendimu Nr. 1 pareiškėją informavo, jog Direkcija išnagrinėjo pareiškėjo Prašymą ir su jais pateiktus dokumentus dėl planuojamos ūkinės veiklos (toliau – PŪV) įgyvendinimo poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymo Sklype ir kad Ežere, kuriame planuojama ūkinė veikla, inventorizuota Europinės svarbos natūrali buveinė 3140 Ežerų su menturdumblių bendrijomis. Vadovaujantis Nuostatų 1 priedo 10.2 papunkčiu, Ežerų su menturdumblių bendrijomis buveinėse vandens telkinio pakrantės apsaugos juostoje negali būti įrengiamos poilsia vietės ir stovyklavietės, statomi kiti statiniai, nesusiję su buveinės išsaugojimo darbais. Planuojamas statyti lieptas prieštarauja minėtam punktui, todėl Direkcija reikšmingumo išvados numatytai planuojamai ūkinei veiklai neteikia (b. l. 3, 50-51).

Sprendimu Nr. 2 atsakovė pareiškėją informavo, kad Direkcija išnagrinėjo pareiškėjo Prašymą suderinti liepto, esančio Ežere, šalia žemės Sklypo, projektą. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų valstybės kadastro duomenimis, nagrinėjama teritorija patenka į „Natura 2000“ teritoriją (duomenys neskelbtini). Direkcija nepritaria pareiškėjo pateiktam liepto projektui, kadangi Direkcijos Biologinės įvairovės skyrius parengė Sprendimą Nr. 1, kuriame paaiškino, kad Direkcija reikšmingumo išvados numatytai planuojamai ūkinei veiklai neteikia, kadangi planuojama liepto statyba neatitinka Nuostatų 1 priedo 10.2 papunkčio reikalavimų (b. l. 2, 48-49).

Ginčas tarp šalių yra kilęs dėl Sprendimo Nr. 1 ir Sprendimo Nr. 2, priimtų išnagrinėjus pareiškėjo Prašymą, teisėtumo.

Nagrinėjamu atveju ginčo teisinius santykius be kita ko reglamentuoja Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAĮ) ir Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-08-22 nutarimu Nr. 875, (toliau – Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklės), galiojusių pareiškėjo Prašymo pateikimo metu, nuostatos.

VAĮ normos, be kita ko, garantuoja teisę į įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimą (VAĮ 1 straipsnis). VAĮ numato dvi kreipimosi į viešojo administravimo subjektus formas: prašymas – su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens kreipimasis į viešojo

administravimo subjektą prašant atlikti teisės aktuose nustatytus veiksmus (VAĮ 2 straipsnio 10 dalis); skundas – asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą dėl pažeistos asmens teisės ar teisėtų interesų, prašant juos apginti (VAĮ 2 straipsnio 12 dalis).

Asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintas taisykles (VAĮ 11 straipsnio 1 dalis). Pagal Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklių 45 punktą, į prašymą institucija atsako atsižvelgdama į jo turinį: į prašymą suteikti administracinę paslaugą atsakoma suteikiant prašomą vieną iš VAĮ 19 straipsnio 1 dalyje nurodytų administracinių paslaugų (ar prašomas kelias administracines paslaugas) arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti (45.1 papunktis); į prašymą pakonsultuoti asmenį jam aktualių klausimų atsakoma suteikiant konsultaciją pagal institucijai nustatytą kompetenciją arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti (45.2 papunktis); į prašymą priimti administracinį sprendimą atsakoma VAĮ 13 straipsnyje nustatyta tvarka (45.3 papunktis); į prašymą, nenurodytą Taisyklių 45.1–45.3 papunkčiuose, atsakoma laisva forma (45.4 papunktis).

Vadovaujantis Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklių 47 punktu, atsakyme į prašymą ar skundą arba institucijos siunčiamame pranešime apie asmens prašymo ar skundo nenagrinėjimo priežastis asmuo turi būti informuojamas apie tokio atsakymo ar pranešimo apskundimo tvarką, vadovaujantis VAĮ 14 straipsniu, nurodant konkrečios institucijos (-ų), kuriai (-ioms) gali būti paduotas skundas, pavadinimą (-us) ir adresą (-us), taip pat terminą (-us), per kurį (-iuos) gali būti pateiktas skundas.

Pažymėtina, jog VAĮ 14 straipsnyje reglamentuota asmenų teisė apskusti viešojo administravimo subjekto priimtą administracinį sprendimą ar kitokį viešojo administravimo subjekto atsakymą į asmens prašymą ar skundą arba veiksmą (neveikimą), taip pat viešojo administravimo subjekto vilkinimą atlikti jo kompetencijai priskirtus veiksmus VAĮ nustatyta tvarka.

Nagrinėjamo administracinio ginčo kontekste pažymėtina, kad atsakovė savo veikloje turi vadovautis atsakingo valdymo (gero administravimo) principu, VAĮ 3 straipsnyje ir VAĮ 10 straipsnyje įtvirtintais viešojo administravimo principais ir nuostatomis. Gero administravimo principas yra Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisinės sistemos pamatinis principas, įtvirtintas svarbiausiuose nacionalinio lygmens (Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 straipsnio 3 dalis) bei tarptautiniuose dokumentuose (Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 41 straipsnis ir kt.). Vienas iš gero administravimo principų yra konstitucinė nuostata, kad visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms. Pagal formuojamą teismų praktiką geras viešojo administravimo principas apima asmens teisę į pagrįstą (faktais ir teisės normomis) bei motyvuotą administracinį sprendimą, nešališkumo pareigą, pareigą imtis aktyvių veiksmų, padėti, elgtis rūpestingai ir atidžiai (*Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) 2012-05-31 sprendimas administracinėje byloje Nr. A⁶⁰²-2112/2012*). Iš gero administravimo principo išplaukia, kad valstybės institucijos, priimdamos administracinius sprendimus, privalo dirbti rūpestingai ir atidžiai, veikti taip, kad administracinėje procedūroje būtų laikomasi visų teisės aktų nuostatų. Pagal gero administravimo principą valstybės institucijos turi vykdyti procedūrą nešališkai ir objektyviai (*LVAT 2013-03-26 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁷⁵⁶-708/2013, 2014-03-25 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁷⁵⁶-997/2014, 2015-07-09 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1245-662/2015*). Šis principas suponuoja taip pat tai, kad viešojo administravimo subjektas turi pareigą pateikti suinteresuotam asmeniui objektyvią ir teisingą informaciją jį dominančiu klausimu (*LVAT 2015-06-26 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-2142-624/2015*).

VAĮ 3 straipsnio 4 punkte įtvirtintas įstatymo viršenybės principas reikalauja, kad administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais. Vadovaudamasis VAĮ 3 straipsnio 5 punkte nustatytu išsamumo principu, viešojo administravimo subjektas į prašymą (skundą) turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo (skundo) nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo (skundo) turinį.

VAĮ 10 straipsnio 5 dalyje detalizuota, kad administraciniame sprendime turi būti nurodytas administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės, taip pat motyvai (VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 5–6 punktai).

Aiškindamas VAĮ 10 straipsnį (anksčiau buvusį VAĮ 8 straipsnį), reglamentuojantį individualiam administraciniam aktui keliamus reikalavimus, LVAT savo jurisprudencijoje yra konstatavęs, kad VAĮ 8 straipsnio nuostatos reiškia, kad akte turi būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo viešojo administravimo subjektas rėmėsi priimdamas administracinį aktą; motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas. Ši teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų, kad jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus (*LVAT 2010-11-15 sprendimas administracinėje byloje Nr. A⁵⁵⁶-15/2010*). Administracinio sprendimo priėmimo faktinis pagrindas ir individuali argumentacija turi būti žinomi ne tik viešojo administravimo subjektui, priimančiam sprendimą, bet ir asmeniui, kurio atžvilgiu jis priimamas. Individualus administracinis aktas paprastai turi būti toks, kad iš jo būtų galima suprasti visuomeninių santykių esmę, subjektus, dalyvaujančius šiuose santykiuose, kad būtų aiškus tų visuomeninių santykių teisinis kvalifikavimas. Visiškai nesilaikant minėtų nuostatų ar tai darant tik iš dalies, paprastai kyla pagrįsta abejonė dėl tokio administracinio akto teisėtumo bei pagrįstumo (*LVAT 2013-11-21 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-2124/2013*).

Bylos duomenys tvirtina, kad pareiškėjas Prašyme suformulavo du reikalavimus, t. y. Direkcijos prašė išduoti reikšmingumo išvadą numatyta planuojamai ūkinei veiklai, o taip pat prašė suderinti liepto projektą. Kartu su Prašymu pareiškėjas Direkcijai pateikė Projektą, kuriame yra pateikti liepto, kurio statybai pareiškėjas prašo Direkcijos pritarimo ir reikšmingumo išvados, duomenys: bendrieji statinio rodikliai, laikančiųjų konstrukcijų sprendiniai, o plano brėžinyje liepto vieta yra pažymėta X/Y koordinatėmis valstybinėje koordinacinių sistemoje.

Kaip nustatyta aukščiau, išnagrinėjus pareiškėjo Prašymą, Sprendimu Nr. 1 pareiškėjas informuotas, jog Ežere, kuriame planuojama ūkinė veikla, inventorizuota Europinės svarbos natūrali buveinė 3140 Ežerų su menturdumblių bendrijomis ir kad, vadovaujantis Nuostatų 1 priedo 10.2 papunkčiu, nuspręsta, kad planuojamas statyti lieptas prieštarauja minėtam Nuostatų 1 priedo 10.2 papunkčiui, todėl reikšmingumo išvada numatyta planuojamai ūkinei veiklai nebus teikiama. Atitinkamai, Sprendimu Nr. 2 Direkcija pažymėjo, kad, vadovaujantis Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų valstybės kadastro duomenimis, nagrinėjama teritorija patenka į „Natura 2000“ teritoriją (duomenys neskelbtini) bei nusprendė nepritarti pareiškėjo pateiktam liepto projektui, kadangi Direkcijos Biologinės įvairovės skyrius parengė Sprendimą Nr. 1, kuriame paaiškino, kad Direkcija reikšmingumo išvados numatyta planuojamai ūkinei veiklai neteiks, kadangi planuojama liepto statyba neatitinka Nuostatų 1 priedo 10.2 papunkčio reikalavimų.

Ginčo šalių teisinius santykius be kita ko reguliuojančių Nuostatų 1 priedo 10.2 papunktyje įtvirtinta, jog 3130 Mažai mineralizuotų ežerų su būdmainių augalų bendrijomis, 3140 Ežerų su menturdumblių bendrijomis buveinėse: vandens telkinio pakrantės apsaugos juostoje negali būti įrengiamos poilsiavietės ir stovyklavietės, statomi kiti statiniai, nesusiję su buveinės išsaugojimo darbais.

Taisyklių 3 punkte nurodyta, jog sutikimas išduodamas statyti valstybinės reikšmės paviršiniuose vandens telkiniuose laikinuosius nesudėtinguosius statinius (visų tipų lieptus, jachtų ir valčių elingus, laikinuosius nesudėtinguosius sporto paskirties inžinerinius statinius, skirtus vandens sportui ir pramogoms organizuoti), išskyrus hidrotechnikos statinius, kuriems sutikimai išduodami atskiru Nacionalinės žemės tarnybos direktoriaus sprendimu. Taip pat Taisyklių 5 punkte be kita ko įtvirtinta nuostata, jog valstybinės reikšmės paviršinio vandens telkinio riba laikoma riba, nustatyta GRPK erdvinį duomenų rinkinyje. Vadovaujantis Taisyklių 6.7 papunkčiu, asmuo, pageidaujantis gauti sutikimą, per Žemės informacinę sistemą inicijuoja sutikimų statyti valstybinės reikšmės paviršiniuose

vandens telkiniuose laikinuosius nesudėtinguosius statinius išdavimo elektroninę paslaugą (toliau – Sutikimo paslauga) ir joje pateikia: kai Taisyklių 3 punkte nurodyti laikinieji nesudėtingieji statiniai planuojami statyti Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ (toliau – „Natura 2000“) teritorijoje, – saugomų teritorijų direkcijos išvadą dėl poveikio „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymo.

Pagal Tvarkos aprašo 3.2 papunktį, paviršinio vandens telkinio pakrantės apsaugos juosta – paviršinio vandens telkinio apsaugos zonos dalis, apimanti arčiausiai paviršinio vandens telkinio ribos esantį nustatyto pločio sausumos ruožą, kuriame užtikrinama visuomenės teisė naudotis vandens telkiniais, eiti jų pakrantėmis, sudaromos palankios sąlygos rekreacijai ir kitoms visuomenės reikmėms plėtoti, tačiau ribojama ūkinė veikla, galinti neigiamai paveikti vandens telkinio ir jo pakrančių ekosistemų stabilumą, pakeisti pakrančių gamtinį kraštovaizdį ir jo estetines vertybes, pažeisti migracinių koridorių funkciją. Tvarkos aprašo 8 punkte nurodyta, jog nustatant paviršinio vandens telkinio pakrantės apsaugos juostą, šios juostos išorinė riba matuojama nuo GRPK nustatytos paviršinio vandens telkinio arba jo dengiamos teritorijos ribos (kuri prilyginama vietovėje esančiai paviršinio vandens telkinio vandens paviršiaus ribai su sausumos teritorija). Paviršinio vandens telkinio pakrantės apsaugos juostos išorinė riba suprantama kaip GRPK nustatytai paviršinio vandens telkinio arba jo dengiamos teritorijos ribai lygiagreti linija, nutolusi nuo paviršinio vandens telkinio nustatytu atstumu į sausumos pusę.

Sistemiškai įvertinus Sprendimo Nr. 1 turinį, daroma išvada, kad Direkcija atsisakė teikti reikšmingumo išvadą numatytai planuojamai ūkinei veiklai, kadangi planuojamas statyti lieptas prieštarauja Nuostatų 1 priedo 10.2 papunkčiui. Taigi, Sprendime Nr. 1 tik nurodyta faktinė aplinkybė, kad Ežere, kuriame planuojama ūkinė veikla, inventorizuota Europinės svarbos natūrali buveinė 3140 Ežerų su menturdumblių bendrijomis bei deklaratyviai pacituotas minėtas Nuostatų 1 priedo 10.2 papunktis, tačiau visiškai neatskleistas bei nedetalizuotas faktinis ir teisinis sprendimo atsisakyti teikti reikšmingumo išvadą numatytai planuojamai ūkinei veiklai priėmimo pagrindai. Tai yra, Sprendime Nr. 1 motyvuotai ir argumentuotai neišdėstytas Nuostatų 1 priedo 10.2 papunkčio taikymas konkrečiau pareiškėjo Prašymo bei Direkcijos, pareiškėjo Prašymo nagrinėjimo metu, nustatytų konkrečių faktinių aplinkybių kontekste.

Analizuojamoje ginčo situacijoje Komisija pažymi, kad, kaip nustatyta aukščiau, Sprendimas Nr. 2, kuriuo atsisakyta pritarti pateiktam liepto projektui, iš esmės priimtas vadovaujantis Direkcijos Sprendimu Nr. 1 bei jame nustatyta aplinkybe, jog vadovaujantis Nuostatų 1 priedo 10.2 papunkčiu, planuojamas statyti lieptas prieštarauja minėtam papunkčiui, todėl reikšmingumo išvada numatytai planuojamai ūkinei veiklai nebus teikiama. Atsižvelgiant į tai, kad Sprendimas Nr. 1 vertinamas kaip neišsamus, nemotyvuotas, nepagrįstas konkrečiomis faktinėmis aplinkybėmis, nepagrįstu laikomas ir Sprendimas Nr. 2.

Komisija, išanalizavusi Prašymo ir skundžiamų Sprendimo Nr. 1 ir Nr. 2 duomenis, sprendžia, jog minėti Sprendimai netenkinti pareiškėjo Prašymo nėra aiškūs ir išsamūs, Sprendimuose nurodyta bendro pobūdžio teisės akto (Nuostatų 1 priedo 10.2 papunktis) nuostata, tačiau visiškai neatskleistas jos taikymas konkrečių bei reikšmingų faktinių aplinkybių kontekste. Šiuo atveju sprendžiama, kad atsisakymo išduoti reikšmingumo išvadą bei sprendimo atsisakyti pritarti pateiktam liepto projektui priežastys yra nesusietos su Prašymo nagrinėjimo metu nustatytais faktinėmis aplinkybėmis, todėl ginčijami Sprendimai akivaizdžiai stokoja aiškumo, išsamumo ir teisinio pagrįstumo.

Pažymėtina, kad atsakovė atsiliepiame į pareiškėjo skundą pakankamai išsamiai paaiškino aplinkybes, susijusias su reikšmingumo išvados išdavimo negalimumu bei atsisakymu pritarti pateiktam liepto projektui, nurodė teisinį reglamentavimą, kitas faktines aplinkybes, susijusias su ginčo situacija, o taip pat ir jų teisinį kvalifikavimą atitinkamų teisės normų taikymo apimtyje. Pateikti argumentai dėl liepto koordinacinių ir jų susietumo su Ežero pakrantės apsaugos juosta, taip pat pateiktas šių faktinių aplinkybių teisinis vertinimas, nurodyta, kad pareiškėjas Prašyme nepateikė jokių duomenų, kad planuojamas statyti lieptas, besiribojantis su Sklypu, yra susijęs su buveinės išsaugojimo darbais ir kt.

Tačiau, kaip jau minėta aukščiau, visi šie argumentai, motyvai, teisiniai ir faktiniai pagrindai, individualus situacijos bei įrodymų (duomenų) vertinimas išdėstytas tik atsiliepime, t. y. pareiškėjui pateikus skundą Komisijai dėl skundžiamų Sprendimų teisėtumo.

Kaip yra pažymėjęs LVAT, kilus ginčui teisme dėl individualaus administracinio akto, kuris yra be jokių motyvų, tokį aktą priėmusio viešojo administravimo subjekto (atsakovo) pozicija, kad jis atitinkamu procesiniu būdu (atsiliepime į pareiškėjo skundą, paaiškinimuose teismo posėdžio metu ir pan.) bando nurodyti tokio akto motyvus, teismui negali būti pagrindas į tai atsižvelgti, nes, kaip jau buvo minėta Viešojo administravimo įstatymo 8 straipsnio 1 ir 2 dalies reikalavimai turi išpildyti priimant individualų administracinį aktą. Skundžiamo individualaus akto priėmimo motyvų nurodymas teismo proceso metu (jei jie nėra nurodyti priimtame akte) negali būti vertinamas ir neturi įtakos nemotyvuoto akto teisėtumo ir pagrįstumo vertinimui (*žr., pvz., LVAT 2013-06-13 sprendimą administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-940/2013; LVAT 2016-12-22 sprendimą administracinėje byloje Nr. A-2074-146/2016*).

Komisija taip pat daro išvadą, kad Direkcija skundžiamus Sprendimus priėmė pažeisdama pagrindines procedūras, turėjusias užtikrinti objektyvų visų aplinkybių įvertinimą bei Sprendimų pagrįstumą, o Sprendimai įstatymo nustatytu būdu nemotyvuoti, t. y. neatitinka VAI 10 straipsnyje nustatytų reikalavimų, taigi prieštarauja aukštesnės galios teisės aktui, todėl negali būti laikomai pagrįstais, teisėtais ir teisingais (*LVAT 2019-04-03 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-213-438/2019*).

Įvertinus skundžiamų Sprendimų neatitikimą VAI nustatytiems reikalavimams tuo aspektu, kad Sprendimai yra abstraktus pobūdžio, nes nurodyti, administracinio akto priėmimo pagrindiniai faktai, įrodymai ir individuali teisinė argumentacija, kurie pagal VAI privalo būti nurodomi administraciniame sprendime ar jo sudedamosiose dalyse, kad asmuo galėtų ir turėtų suvokti (suprasti) priimto sprendimo faktinius ir teisinius pagrindus, nes kad individualus teisės aktas būtų teisėtas, jis turi apimti faktinių aplinkybių tyrimą, taikytinos teisės normos (normų) paiešką, teisinį faktų vertinimą (kvalifikavimą) ir esminę individualaus administracinio akto pagrįstumo sąlyga – turi būti nustatytos ne pavienės faktinės aplinkybės, o juridinių faktų visetas, būtinas ir pakankamas teisės normai taikyti, pripažintina, kad ginčijamų Sprendimų priėmimo motyvų nurodymas atsiliepime į skundą neturi būti vertinamas ir nedaro įtakos nemotyvuotų ginčijamų Sprendimų pripažinimui teisėtais.

Apibendrinus nurodytus argumentus, spręstina, kad atsakovė, priimdama ginčijamus administracinius Sprendimus, turėjo užtikrinti objektyvų visų aplinkybių įvertinimą, pagrįstumą pagal ginčo šalių teisinius santykius reglamentuojančių teisės aktų nuostatas, taip, kad pareiškėjas, kuriam adresuotas aktas, iš esmės būtų galėjęs ir turėjęs suvokti (suprasti) priimtų Sprendimų faktinius ir teisinius pagrindus, jų priėmimo motyvus, tačiau nagrinėjamu atveju to nepadarė.

Įvertinusi byloje nustatytas faktines aplinkybes, ginčo klausimą reglamentuojančius teisės aktus bei LVAT praktiką, Komisija sprendžia, kad nustatyti skundžiamų Sprendimų trūkumai yra esminiai, sukliudę pareiškėjui suprasti priimtų Sprendimų esmę, dėl ko Sprendimai negali būti pripažinti teisėtais ir turi būti panaikinti kaip neteisėti iš esmės, nes neatitinka aukštesnės galios teisės akto reikalavimų. Panaikinus Sprendimus, atsakovei kyla pareiga iš naujo išnagrinėti pareiškėjo Prašymą. Atsižvelgus į tai, pareiškėjo skundas tenkinamas visa apimtimi.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 19 straipsniu, 20 straipsnio 1 dalies 3 punktu, 22 straipsniu, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjo X. Y. skundą tenkinti.

Panaikinti Aukštaitijos saugomų teritorijų direkcijos 2024-11-22 raštą Nr. (duomenys neskelbtini) ir 2024-11-25 raštą Nr. (duomenys neskelbtini).

Įpareigoti Aukštaitijos saugomų teritorijų direkciją pareiškėjo 2024-11-12 prašymą „Išduoti reikšmingumo išvadą ir pritarimą statyti laikinąjį nesudėtingąjį statinį valstybinės reikšmės paviršiniame vandens telkinyje“ išnagrinėti iš naujo ir teisės aktų nustatyta tvarka bei terminais priimti teisės aktų reikalavimus atitinkantį administracinį sprendimą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo bylos šalys turi teisę apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Vesta Šliogerytė

Komisijos narės

Asta Povilonienė

Karine Zavgorodnaja